

Pais e Nais

Facendo o pallaso na escola

Josito Porto

Actor e músico

Colaboración con CONFAPA-GALICIA

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 74-75

Por suposto, nunca se me ocorrería non valorar o peso que realmente teñen todas as materias que se imparten nese momento tan importante na vida de todo ser humano que é o paso pola ESCOLA. Deses primeiros anos de vida e aprendizaxe da cidadanía depende moitísimo o camiño que cadaquén vai seguir ao longo da súa existencia. A capacidade para o estudo e a concentración, a facilidade para o cálculo mental, pero tamén para a comprensión lectora, son algunhas das armas que, pouco a pouco e como sen decatarnos, van manexando os futuros responsables das futuras sociedades dun país ou dunha nación cunha certa familiaridade. O uso, máis ou menos continuado, destas armas de “construción masiva” provocará nos cerebros destes pequenos e pequenas unha apertura tal que marcará dun xeito irremediabile a súa relación co resto da sociedade que no seu momento lles toque vivir.

E nese contexto ao que me refiro, escoitamos moitas... moitísimas... demasiadas veces determinados termos relacionados coa CULTURA cunha intención claramente pexorativa... deixa de facer o PALLASO... estás feito un COMEDIANTE... xa está ben de tanto TEATRO... este é un país de PANDEIRETA...

déixate de GAITAS... vaite coa MÚSICA a outra parte... e non nos decatamos do inxustos que estamos sendo cunha actividade cuxa principal finalidade é abrir os nosos cerebros cara á nosa realidade e ás outras realidades que nos sobrevoan continuamente.

Cando lle rifamos a unha pequena porque anda escapando continuamente cun libro polos recunchos da casa para poder ler tranquilamente, quizais deberíamos pensar que o problema non é que queira estar sempre cun libro ou cun conto nas mans; o problema está en ler en espazos cunha luz deficiente que co tempo, seguramente, acabará convertendo esta pequena lectora nunha pequena lectora cunha certa incapacidade visual. Apoïemos todo tipo de iniciativa cultural que agrome nos nosos pequenos, da mesma maneira que apoïamos o seu proceso hipnótico diante dunha pantalla de televisión... ou de ordenador... ou de móbil... cando nos interesa que non anden polo medio a molestar. Deste xeito, estamos axudando a que a capacidade de observación do mundo exterior, dos pequenos e pequenas, se multiplique dun xeito increíblemente proporcional ás súas capacidades de comprensión ante

aquilo que está nese momento ocupando os seus instintos de aprendizaxe.

Por iso, non podemos nin debemos ter medo ante a posibilidade de que os pequenos estudantes decidan dedicar parte do seu ocio non só a actividades puramente físicas, senón tamén a outras actividades que lles van facer traballar uns músculos, se cadra non tan evidentes, pero si tan importantes como aqueles outros máis visibles. E sabedes?... é máis que probable que eses nenos e nenas teñan, nun futuro máis próximo do que pensamos, unha actitude completamente aberta ante as distintas variedades e opcións que xorden na sociedade na que estamos inmersas. Seguramente gran parte dos problemas derivados da falta de respecto, que a diario vemos na sociedade que nós axudamos a crear, pasarían a un segundo plano grazas, precisamente, a esa capacidade para entender outras formas de pensar. Entenderíamos claramente que, dentro e fóra da casa, todos e todas somos iguais, non por unhas frases correctamente escritas nun libro determinado, senón porque non pode ser doutro xeito.

Somos responsables de que as nosas descendencias gocen dun

mundo mellor, máis afable, máis respectuoso, máis xusto, máis tolerante. E se o camiño para acadar ese utópico e ansiado futuro puidera quedar sinalado grazas a esas pequenas pículas de expansión das mentes das que estou escribindo? E se o achegamento das nosas pequerrechas e pequerrechos a ese fascinante mundo, que pode chegar a crear a lectura dun libro, dependese das súas capacidades para xogar con eses soños que xorden continuamente? Quen de nós, os adultos que tanto sabemos, lles vai negar esas posibilidades intuindo todo o ben que lles vai facer, non só a eles, senón á sociedade? E, se aínda por riba, esa aprendizaxe pode vir da man do xogo máis natural que poidamos imaxinar xunto ás amizades, que nesa época da vida van aparecendo, e xunto ás novas amizades, que irán xurdindo grazas a eses xogos continuos de relación, como alguén pode dudar da inmensa importancia do TEATRO dentro da ESCOLA?

O teatro pode ser unha das chaves necesarias e precisas para que os nenos e nenas poidan aprender a relacionarse entre si, para que aprendan a reaccionar ante aquelas circunstancias que a vida irá poñendo nos seus pasos cara ao futuro, para sortear os buratos negros que irán aparecendo no seu diario camiñar. Si, o teatro é moitísimo máis importante do que moitos e moitas de nós poderemos chegar a comprender nunca.

É unha aprendizaxe absoluta, un adestramento continuo, físico e mental. É un xeito divertidísimo de aprender a tratar a xente que nos rodea, de valorar as capacidades dos demais e de tentar amosar as nosas propias capacidades sen medo, sen vergoña porque... precisamente estamos xogando a iso, e nos xogos non hai que ter medo. Nos xogos hai que confiar nos demais e conseguir que os demais confíen cegamente en nós. E, se os adultos tivéssemos xogado máis ao longo das nosas vidas, seguramente non teríamos

que andar escapando con medo deses idiotas que teñen un botón vermello debaixo dos seus dedos.■